

FOAIA DIECEZANĂ

Organ al Epărhiei gr. or. rom. a Caransebeșului
APARE DUMINICA

Prețul abonamentului:
Pentru Austro-Ungaria pe an 10 coroane
" " " " pe 1/2 de an 5 cor.
" România și străinătate pe an 14 frc.
" " " " pe 1/2 an 7 "

Prețul inserțiunilor:
Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte
etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la
150 de cuvinte 6 cor., până la 200 de cuvinte
8 cor., de aci în sus 10 coroane.

Manuscrisurile să adresează la redacțiunea
„FOAIA DIECEZANĂ”
iar banii de prenumerațiune și inserțiuni la
Administrațiunea Tipografiei și Librăriei die-
cezane în Caransebeș. — Telefon Nr. 30.

Nr. 2019 B. ex 1910.

Onoraților deputați ai sinodului eparhiei Caransebeșului

Pe baza dispozițiunilor §§-lor 89 și 90 din Statutul organic convocăm prin aceasta sinodul ordinar al eparhiei noastre a Caransebeșului, la biserica catedrală din orașul Caransebeș, pe Dumineca Tomii, adecă pe ziua de 25 Aprilie calendarul vechi a. c. la 9 ore antemeridiane, în care zi îndată după săvârșirea sântei liturgii cu chemarea Duhului sânt va urma deschiderea sinodului.

De aceea învităm pe toți onorabili deputați ai sinodului eparhial, periodul al XIV-lea sesiunea II., ca în susnumita zi la ora defiptă să se aple în Caransebeș, ca așa sinodul conform regulamentului afacerilor interne să-și poată începe activitatea sa.

Caransebeș din ședința konzistorială ținută în 5 Aprilie 1910.

Președintele Konzistorului:

Filaret Musta m. p.

Arhimandrit, Vicariu episcopesc.

Nr. 2020 Șc. ex 1910.

Notă oficială

Prin aceasta să provoacă toți ceice doresc să se supună examenului de cvalificațiune învățătorească din anul acesta, ca să-și înainteze rugărilor Conzistorului eparhial până la 1/14 Mai a. c., instruite cu următoarele documente în original:

- a) estras din matricula botezaților;
- b) testimoniul despre studiile pregătitoare;
- c) absolutor sau testimoniile despre terminarea cursurilor pedagogice;

d) eventual și alte documente de serviciu;
Candidații pregătiți în cale privată mai au să documenteze:

a) că după absolvirea cursurilor pedagogice au servit cu succes cel puțin un an ca învățător; și

b) că moralicește și trupește sânt neescepționabili și apți pentru chemarea învățătorească.

Candidații cu 8 clase din școalele medii și clericii absolvenți au să documenteze că:

a) au funcționat cu succes cel puțin un an ca învățător, respective au instruit de sine în vre-o școală publică;

b) că moralicește și trupește sânt neescepționabili și apți pentru cariera învățătorească.

Pentru cazul, că candidatul ar fi întrerupt cursurile, ori dacă dela datul ultimului testimoniu școlar până la prezentarea la examenul de cvalificațiune ar fi trecut mai mult de 2 luni, candidatul prin documente dela organele competente are să dovedească ocupațiunile sale în acel interval de timp, precum și conduita morală.

Cererile intrate după termin nu să iau în considerare.

Taxa diplomei este 20 coroane și să solvește la oficiul de casă al Conzistorului eparhial.

Taxa examenului de cvalificațiune pentru candidații cari au făcut toate cursurile în cale ordinară, este de 20 coroane, iar pentru cei cu cursuri în cale privată de 40 coroane.

Pentru examenele de emendare taxa este de 10 coroane.

Pentru examenele de repetiție taxa este cea normala întregă.

Taxele de examinare să solvesc la direcțiunea institutului înainte de începerea examenului.

Caransebeș în 5 Aprilie 1910.

Filaret Musta m. p.

Arhimandrit, Vicariu episcopesc.

Predică

la Vinerea patimilor Domnului și Mântuitorului nostru Isus Cristos.

„Deci Isus când a luat oșetul a zis: S'a sfârșit, și plecându-și capul și-a dat sufletul“ (Ioan 19, 30).

Iubiților creștini!

Două cuvinte mari și indeosebi vrednice de amintire găsim în sânta Scriptură, și anume cuvintele: „Să fie“ și „S'a sfârșit“. Cel dintâi este cuvântul lui Dumnezeu, prin care, după înțelepciunea sa nemărginită, a creat lumea din nimica; iar al doilea este cuvântul Mântuitorului nostru Isus Cristos, prin care a îndeplinit lucrul cel mare, care i-l'a dat Dumnezeu Tatăl spre împlinire și prin care a pus oarecum începutul unei creațiuni. Această nouă creațiune consistă într'aceea, că păcatul strămoșesc dimpreună cu urmările lui s'au șters, iar omului păcătos s'a deschis calea, de a deveni iarăș în starea cea fericită, în care l'a pus Dumnezeu în grădina Edemului-raiului. Dar precum numai bunul Dumnezeu a putut crea pe om după chipul și asemănarea sa în starea cea fericită, astfel numai Dumnezeu a putut să învieze pe omul cel căzut și să-l facă părtaș de împărăția cerească, pe care a pierdut-o prin ispita diavolului și neascultare de porunca lui Dumnezeu. Drept aceea zădarnice au fost orice jertfe aduse de cătră omenime în decursul veacurilor spre a se împăca cu Dumnezeu, căci aceste jertfe au fost neîndestulătoare din cauza, că s'a cerut o jertfă asemenea păcatului strămoșesc; iar o atare jertfă a putut aduce numai Mântuitorul Cristos, unul născut Fiul lui Dumnezeu, a doua față din sânta Treime. Bunul Dumnezeu, din îndurarea sa cea mare cătră omenime, a și adus o atare jertfă, și anume prin unul născut Fiul său, Domnul nostru Isus Cristos, carele din Tatăl s'a născut mai nainte de toți vecii, carele pentru noi oamenii și pentru a noastră mântuire s'a pogorât din ceruri și s'a făcut om, a petrecut între oameni timp de 33 de ani, a primit asupra lui toate păcatele omenimei și a suferit pedeapsa croită ei de Dumnezeu satisfăcând așa dreptății dumnezeiești și recăștigându-i chipul și asemănarea lui Dumnezeu. Cade-să drept aceea să credem, că Isus Cristos este răscumpărătorul neamului omenesc, carele prin moartea sa pe cruce și prin scump sângele său ne-a scos de sub robia păcatului strămoșesc și ne-a recăștigat fericirea cerească.

Astăzi la sărbarea de tristă amintire a morții lui Isus Cristos pe cruce putea-vom, iubiților creștini, să petrecem această zi mai cu evlavie și pocăință altcum decât dacă vom cerca să cunoaștem toate acele bunătăți, pe care ni le-a căștigat Domnul Cristos prin moartea sa pe cruce? Desigur nu. Și fiindcă maica biserică ne-a chemat astăzi la crucea lui Cristos, ca să privim la ceresul Mântuitor, cum este încununat cu cununa de spini, cu cue pe cruce pironit și cu sulita în coastă împuns, cu tot dreptul pretinde dela noi, că la vederea acestora nu numai să ne cutrămurăm în

sufletul nostru, ci totodată să scrutăm și cercăm a cunoaște și bunătățile ce ni le-a dăruit și câștigat Mântuitorul prin moartea sa pe cruce.

Prin moartea sa pe cruce ne-a răscumpărat Cristos: 1. de păcate, 2. de robia diavolului, 3. de osânda vecinică.

I.

Cristos prin moartea sa pe cruce ne-a răscumpărat de păcate. Toți sântem păcătoși; omenimea este încărcată cu păcate grele, pentru că „întru fărădelegi își petrece viața până în sfârșit“. Aceasta apoi este cauza pentru care Mântuitorul Cristos a venit în lume să răscumpere pe cei păcătoși și să caute pe cei perduți. Iată, iubitorilor, scopul cel sublim al venirii și activității Mântuitorului ca răscumpărător. El și-a vărsat scump sângele său, ca împărtaşindu-ne cu el să ne curățim sufletul de păcate. El a fost unicul și cel dintâi, carele a făcut posibilă răscumpărarea noastră, ca să putem trăi fără de păcate. Acest adevăr este așa de mare încât însuș dreptii Testamentului vechi numai prin Mesia cel făgăduit au dobândit răscumpărarea și ertarea păcatelor.

Însă cu toate că Domnul Cristos ne-a răscumpărat de păcate prin moartea sa, noi nu trebuie să înțelegem aceasta astfel, că acum ar fi perit păcatele din lume și că după răscumpărarea noastră prin moartea lui Cristos mai mult n'ar mai fi păcate în lume. Defel nu, căci în ce măsură per boalele din lume, deși în timpul în care trăim mai că pentru toate morburile s'au aflat medicini corăspunzătoare, tocmai în acea măsură va peri și păcatul din lume, deși în moartea lui Cristos pe cruce avem medicina puternică în contra acestuia. Până când vor fi oameni în lume, vor fi și păcate, căci orice călcare a poruncilor dumnezeiești și bisericesti este păcat, precum mărturisește însuș sântul apostol Ioan în epistola sa I. 1, 8: „De vom zice că nu avem păcate, ne înșălăm pe noi înșine și adevărul nu este în noi“. Răscumpărarea de păcate prin Isus Cristos constă deci într'aceea, că implinind oamenii legea sfântă a lui Dumnezeu și a sfintei biserici, ducând astfel o viață virtuoasă și plină de fapte bune, putem să ne răscumpărăm de păcate și să ne facem părtași de fericirea vremelnică și vecinică.

II.

Precum ne-a răscumpărat Cristos prin moartea sa pe cruce de păcate, așa și de robia diavolului. Diavolul din timp în timp a subjugat o mulțime de oameni încât însuș apostolul Pavel zice, că toată suflarea zace sub jug insuportabil și stărueste la mântuire. Exemple număroase ne arată însași sfânta Scriptură, cum și-a manifestat diavolul puterea asupra oamenilor în mod văzut ispitindu-i să păcătuească. În mod văzut a ispitit diavolul pe dreptul Iov, pe Saul și în urmă de trei ori pe Cristos. Dară ca să vă documentez și mai bine ispita diavolului asupra oamenilor, ca să facă rele și astfel să păcătuească, vă voi aduce câteva exemple și din viața omenească. Jăfuitorul, carele

despoe pe deaproapele său de averea câștigată în sudoarea muncii sale; ucigașul, carele răpește viața deaproapelui său; injurătorul și făcătorul de rele, căroră decomun tot ce este drept, sfânt, religios și dumnezeesc le sânt numai spin în ochi; soția adulteră căzută moralicește și devenită așa o peatră de moară la grumazul bărbatului, perzând ceea ce nu a iubit cu simțul plăcerii, ci cu mintea, adecă tihna, bunăstarea și fericirea vieții familiare — conjugale, plătind apoi simțul ei de plăcere și rănirea inimei de dragoste și frumsetă străină în toată viața ei cu un șir lung de suferinți și muștrări de conștență; și așa mai departe și alte multe cazuri și exemple, au nu sânt aceștia ispitiți de diavolul, căci altcum omul cătră sine și pentru sine nici n'ar fi atât de rău, ca să urască și disprețuească ce-i este bun și de folos până chiar și adevărurile religioase! Murind Domnul Cristos pe cruce s'a pogorât în iad cu sufletul și dumnezeirea sa, să ne scape din robia diavolului. Cu toate că diavolul și-a pus toate puterile în contra Mântuitorului Cristos, totuș Cristos a fost învingător și când pe cruce răstăgnit și-a dat sufletul în mâinile Părintelui său cu cuvintele: „S'a sfârșit“, atunci puterea și împărăția diavolului au fost sfărâmate, atunci a fost șters blăstămul rostit de Dumnezeu preste neamul omenesc. De aceea este, iubitorilor, crucea arma învingerii Mântuitorului Cristos asupra iadului, de care se îngrozește și se cutremură diavolul nesuferind a căuta spre puterea ei.

Dar nici aici nu trebuie să uităm, că duhurile rele pot și acuma să ne pună pedecă, să ne ispitească, ca să ne abatem dela aceea ce ne este bun și folositor pentru a putea ajunge la fericirea vremelnică și vecinică, scopul suprem al omului. Prin moartea sa pe cruce a sfărâmat Mântuitorul Cristos puterea diavolului. Dreptaceea toți, cari cred în Domnul Cristos și păzesc poruncile lui Dumnezeu și vor avea armă crucea lui Cristos, postul, pocăința și rugăciunea, vor învinge orice ispita a diavolului și vor ajunge la fericirea vremelnică și vecinică, după care tot omul trebuie să râvnească.

III.

Moartea lui Isus Cristos pe cruce ne-a mai răscumpărat și de osânda vecinică. „Răsplata păcatului — zice s. apostol Pavel — este moartea“ (Rom. 6, 23), de unde este evident că întreg neamul omenesc a fost osândit pentru păcatul strămoșesc, și osânda vecinică era mai să fie executată, dacă n'ar fi osândit-o Mântuitorul Cristos, precum zice acelaș apostol: „Ștergând înscrisul cel încontra noastră, fost în ordine, ceea ce ne era contrar, și l-a luat din mijloc pironindu-l pe cruce“ (Coloseni 2, 14). Deci Cristos a șters sentința dumnezească și așa pentru aceia, cari sânt botezați și îmbrăcați întru Cristos, nu mai este osândă.

Însă și din adevărul acesta, că Domnul Cristos ne-a mântuit și răscumpărat de osânda vecinică, nu ne este ertat să tragem concluziunea, că acuma nime nu ar putea să fie osândit și că iadul ar fi încetat

cu totul a mai exista. Durere — însă așa este — că și în legea nouă foarte mulți oameni să perd pentru vecie. Noi cetim în sânta Evanghelie că „Mulți vor cerca să intre întru împărăția lui Dumnezeu, dar vor fi respinși ca niște netrebnici“, și iarăș „Mulți sânt chiemați, dar puțini aleși“. Deci când zicem că Cristos ne-a răscumpărat de osânda vecinică, trebuie să înțelegem astfel, că noi nu sântem mai mult siliți să perim, fiindcă prin Cristos ne putem câștiga fericirea vecinică, numai dacă voim. Moarte și viață ni s'au pus în mână și ne stă în voe liberă să alegeim una sau alta. Noi, iubitorilor, să alegem viața vecinică, căci pentru aceasta sântem pe lume. Întrebare, că putem și cum să ajungem viața și fericirea vecinică? Ne-greșit o putem ajunge, căci nu este mai ușor decât a afla și a ajunge împărăția cerurilor — viața și fericirea vecinică. Drept aceea, iubite creștine, iubeste pe Domnul Dumnezeu din toată inima ta, din tot cugetul și sufletul tău și pe aproapele tău ca însuți pe tine; ține legea dumnezească și bisericască, fă numai fapte bune și ai câștigat viața de veci!

Și acum, iubitorilor creștini! Veniți să cădem azi la crucea dumnezeescului Mântuitor, să vărsăm lacrimi de durerea inimei noastre, lacrimi de pocăință adevărată și călduroase și să strigăm așa: Oh Doamne! De ce ți-ai ales o moarte atât de înfricoșată, de care toată natura să cutrămură? Atunci ne va răspunde credința noastră lămurindu-ne scopul morții lui Isus Cristos pe cruce zicând așa: Domnul Isus Cristos a murit răstăgănit pe lemnul crucii pentru noi, ca să ne răscumpere sufletele de păcate, de robia diavolului și de osânda vecinică și să ne facă părtași de fericirea vecinică.

Servească-ne, iubitorilor creștini, cuvintele mele de azi spre înmulțirea și întărirea credinții, dragostei și nădejdei noastre în și către Domnul și Mântuitorul nostru Isus Cristos și către maica noastră biserică moștenită dela fericirii noștri străbuni ca cel mai scump talizman din lume, ca aceste virtuți creștinești să devină în inimile noastre foc încălzitor și însuflețitor, ca nimic pre lume să le stângă din inimile noastre. Amin.

Șipet în 17 Aprilie 1910.

Nicolae Stoia
preot

În Maramureș

— Schiță de călătorie —

(Sfârșit)

La Sighet am părăsit deja cursul Izei; în partea nordvestică a orașului, la margine, vom trece pe un pod lung preste Tisa în care să varsă și apele nebunătățe ale Izei. Vedem, trecând podul, mulțimea pluteilor, ce, conduse de Români, vor face un drum lung, de o lună de zile, până jos, la Seghedin. Bărbații, întorși acasă, aduc bani grei, cu cari își mai acopăr din cele năcazuri. Vremea coasei a trecut, stringerea

bucatelor a rămas pe seama bătrânilor și a femeilor cari împreună, *la clacă*, isprăvesc lucrul mai repede, fără atâtea *aldămașuri* și „*pălincă*“.

Preste Tisa să zăresc căruțele alor noștrii dela *Biserica albă* (Fejéregyháza), sat care odată servea de lăcaș călugărilor cucernici dela mănăstirea pe care va fi nimicit-o unirea și dinții de oțel a vremurilor grele de sărăcie neagră.

În cale, urmând drumul ce duce dela Sighet către hotarul dela apus a comitatului, la *Huszt*, aflăm cătunul *Handal* sau *Ocna-Slatina*, ce ține de comuna *Slatina-sat* [Faluszlatina], destul de îndepărtată și care are cam 2200 locuitori români, ceilalți streini. La Handal, afară de cei vre-o 900 de „*șogăi*“, toți Români, vor mai fi încă, barâmi pe jumătate atâția „*ziđi*“ pe cari nici atoăterăbdătorul Sighet nu i-a mai putut încăpea și cari, cu „*pălinca*“ lor, scot din punga bieților „*șogăi*“ și ce biata au putut câștiga cu multă trudă și cu primejduirea vieții, la „*ocnă*“. Această *ocnă*, de sare, avea mare renume pe vremea strămoșilor noștrii, Romani; noui exploatări s'au făcut numai dela 1789 încoace.¹ Astăzi, deși cea mai mare parte a salinei e acoperită de apă, totuși mai dă un venit anual până la 10 000 000 de coroane. Istoricul acestor saline, îi voi espune mai pe larg, cu prilejul espunerei trecutului istoric al întregii comune *Slatina*.

Drumul de țeară, bun și îndămănat, să sfârșește aici. În față ne stă dealul *Apșei*, cu o înălțime de 320 metri preste nivelul mării. Acest deal, de altcum neînsemnat, este hotarul pus de natură între 2 neamuri de aceeași lege, dar de altă limbă, dincolo mai avem doar două *Apșe*, a treia deja e rutenă.

Îmi spunea la *Apșa* de mijloc unul de-ai noștrii despre „*Rusneci*“, că s'oameni de omenie și s'o săraci lipiți pământului, numai cât sânt tare făloși. „C'o avut ei un dascăl, de le-o spus că pe lumea asta sânt *Rusneci* câtă frunză și iarbă și că dela *Apșița* în sus toată lumea e a lor, până la *buricul pământului*!“ *Buricul* acela, o fi poate, — polul nordic.

În sfârșit „*am hălăduit!*“ Am ajuns cu mare greu la vârf. Să fii „*șogău*“ la *Handal* și nu ți-ai primejdui mai mult viața ca aici, unde trăsura pe arcuiri joacă așa, cum binevoiește a dispune onorata administrație comitatenză dela *Sighet*, care nu să îngrijește de croirea unui drum prin părțile acestea, așa de apropiate de centru.

Din vârf să desprinde un aspect măreț. Iată o pădure așa cum n'am mai văzut dela *Sătrăvul* ardelenesc încoace! În vale curge lin *Apșa*. Spre apus, printre tufișurile dese, să zărește *Apșa de jos*, lăcaș al acelor români de bine din Maramureș, cari, înrudiți, pe cale femeiască cu vlădica *Serafim* din *Petrova*², urmaș îndepărtat acesta, — după cum am dovedit aiurea, — al descălecătorilor Moldovei pe linia din *Dolha*, au hărăzit neamului românesc în vremuri târzii, un alt vlădică, pe Inalt Prea Sfințitul Domn

¹ Enciclopedia română. III. p. 438.

² *Mihályi*: Diplome maramureșene. p. 227.

Dr. Victor Mihályi de Apșa, arhiepiscop și metropolit al românilor greco-catolici din Ungaria și Transilvania.

Spre meazăzi-apus, preste deal, e comuna *Peri*, cu mănăstirea episcopescă de pe vremuri, — *Sarasăul*, *Săpânța*, *Câmpulungul* și alte sate de ale noastre, până departe, în comitatul *Ugócsa*.

În față ne stă „ultima Thule“ a neamului românesc, din aceste părți: *Apșa de mijloc*, situată lângă păraușul numit și el, *Apșa*. Dincolo să ncepe ceialaltă lume, care duce până la „buricul pământului“. Această comună va fi „ultima Thule“ și a călătoriei noastre. Ne găzduim la Sfinția Sa din *Apșa de mijloc* — *Joseni*, d-l *Mihail Papp*. În casa ospitalieră aflăm pe domnișoarele *Valeria* și *Cornelia Mureșianu*, cari ne vor face mai plăcută reîntoarcerea la Telciul ardelesc. Un fecior al Sfinției-Sale, *Nicolae*, îmi fusese conșcolar la Năsăud, un altul e preot la *Glod*, al treilea, *Iulin*, e jude la Vișău; o fată, *Mărioara*, măritată la *Sighet* ne-a găzduit și la mergere și la reîntoarcere, alta, *Anisia* — *Nizuca*, — e conducătoarea oficiului postal din această comună.

Apșa de mijloc e una dintre cele mai vechi comune românești de pretutindeni. Are preste 2500 de locuitori români, până la 200 sânt „Tiptări“ și *Ovrei*. Are 2 biserici vechi, de lemn, una mai vechie ca ori care altă biserică românească, de pe la 1400. Pe la 1428 aflăm amintit aici pe un preot anume *Balota*. Ilustra familie *Mihályi* e originară de aici, numai mai târziu s'a așezat la *Apșa de jos*. Comuna e împărțită în 2 parochii, fiecare cu biserica sa proprie, școala confesională, frumoasă, de piatră, să află în stare bună, ca puține alte școli românești în Maramureș. Pe vremuri era aici și o întăritură, o fortăreață, *Crămenița* (*Kermecz vára*).

Invasiunile „hoțefști“ ale Moldovenilor [„....regni nostri Hungarie emulos infideles et invasores de Muldwa, more latrocinio procedentes...“] nimicesc privilegiile ale lui *Ioan fiul lui Vlad*, *Vanna fiul lui Vancea* și *Vancea fiul lui Slav*, cari aveau din vechi în posesiunea lor *Apșa de sus*, *Apșa de mijloc* [media *Apcha*] și a treia parte din *Apșa de jos*. Regelé *Sigismund* li asigură din nou posesiunile strămoșefști prin o diplomă datată din Lőcse la 7 Decemvre 1406.¹ Introducerea din nou în aceste posesiuni să face la 28 Maiu 1407 prin un *Pank*, — poate *Panteleimon* — din *Crăciunești*. Protest nu s'a ridicat împotriva acestei introduceri.² La 2 Noemvre 1428 Ioan *Hwzyw* (*Huzeu*) fiul lui *Wlad* dăruiește din iubire frățească, rudei sale apropiate, lui *Ioan* fiul preotului *Balotha* (*Iwan filius Balothapap*³) partea sa de moșie de pe teritoriul acestei comune.⁴ În înțelesul diplomei dela 1406, era în posesiunea Apșenilor de mijloc și a treia parte din

Apșa de jos și așa să întâmplă, că, la 1425, când acelaș rege *Sigismund*, donează întreagă *Apșa de jos* pe seama alor 8 nobili din acest din urmă sat, la *Apșa de mijloc* să ridică protest din partea lui *Petrea Tatul* și *Toma Huzeu*.¹ Mulți, din *Apșa de jos*, aveau însă posesiuni în *Apșa de mijloc*; astfel aflăm în un mandat al palatinului *Ladislau Garay* dela 19 Iunie 1450, pe *Toma* și *Blaj Dan*, pe *Pap Costa* (poate *papa Costea*) și pe *Todor*, ambii fii lui *Mihail Zlaph* din *Apșa de jos*, cari să introduc prin conventul de *Jászó* în posesiunile lor din *Apșa de mijloc*, statorindu-să totodată și metele.² O reambulare o granițelor dintre cele 2 comune potrivnice să mai face în urma cererei locuitorilor din ambele comune pe baza ordinațiunei lui *Ladislau V* datată din *Strigoniu* la 10 Iunie 1456.³ La 10 August 1484 magistratul comitatenz mai introduce pe nește anumiți inși în posesiunea unor moșii pe teritoriul ambelor Apșe beligerante fără a să ridica de astădată protest.⁴ „În a 28 de zile a lui Iunie 1741“, un *Mihai Ionaș*, scrie din *Pojon*, despre anumite lucruri dela curtea Mariei Teresiei „cinstiților boieri din *Apșa-din-mijloc*“.⁵

La casa părintelui *Pap* am petrecut 3 zile. În seara zilei de a doua, pe când steteam cu toții la masă, discutând liniștiți chestii sociale românești din Maramureș, clopotele dela ambele biserici sună lugubru în tăcerea nopții, „într'o ureche“, — semn de foc. Mă surprinse liniștea căsenilor. Mi să esplică însă că, așa ceva, aici, e la ordinea zilei. Aceste incendieri sânt răsbunări private. Mâne însă, fruntașii satului vor începe la Sfinția Sa și apoi vor umbla cu carul dela casă la casă, pentru de a aduna cele trebuincioase pe seama păgubașului. Pădurea comunală, de 20.000 de jugăre catastrale va da omului lemnul trebuincios pentru înjghebarea casei de nou, iar dragostea creștinească a consătenilor îl va prevedea cu cele necesare traiului.

— Rea datină e asta bădiță.

— Da cum să nu *sie*! Că vezi D-Ta! Noi ne-aprindem și noi ne și ajutăm! Mai bine așa, decât să umblăm prin judecată și să dăm sute de zloți la câți „înfocați“ de „zid“ din *Sidietii*, la tăși!

— D'apoi dacă v'ar prinde jandarmii?

— Că ei săracii nu pot *găbui* pe nime! Românul, să *sie* el chiar păgubașul, dacă vinde pe alt Român, poate să să ducă la *Apșița*, căci aici, între oameni de omenie, nu mai are ce căuta!

Așa ajungi câte odată în viață, în poziția șoadă de a simpatisa, în anumite puncte, cu incendiarii. Cine știe dacă nu o nimeresc mai bine așa, decât cu..... „înfocații“?!

La *Apșa de mijloc* tradarea e un ceva compatibil

¹ Mihályi: O. c. p. 143-145.

² Ibid p. 150-151.

³ *Balotha*, preotul, din a cărui amintire în acest document putem deduce o anumită organizare a bisericii răsăritene ortodoxe române pe la începutul veacului XV., în Maramureș, după *Densușianu* ar fi: *Balotha* — *Vlachata*, = *Roman*. V. *Mihályi* p. 274.

⁴ Ibid p. 273-274.

¹ Ibid p. 293-295.

² Ibid p. 349.

³ Ibid p. 389-392.

⁴ *Mihályi*: O. c. p. 564-565.

⁵ *N. Iorga*: Scrisori și inscripții ardelenice și maramureșene. I. p. 235-236.

pentru un Rusneac din „*somsîdi*“, — dela *Apșița*, — dar nu pentru un Român, care va să zică: *om de omenie*. Și încă ceva nu e compatibil pentru un om de omenie în această *Apșă* dela un capăt al lumii românești! Dacă un părinte permite fetei sale să umble pe stradă după ce să înserează, atunci cu față cu tot a ieșit din șirul *oamenilor de omenie* și poate pleca. — luându-și toate catrafusele cu sine, — în „*somsîdi*“....

Provedința divină s'a îngrijit în nemărginita-i bunătațe, de a ne asigura, prin virtute neclintită acest colț al lumii noastre!

A patra zi, în zori, ne reîntoarcem în Ardeal. De astădată suntem 4: d-șoara *Valeria Mureșianu*, sorioara mai mică, *Cornelia*, tovarășul meu de drum și eu. Părintele dela *Apșa* ne va petrece până în vârful Dealului *Apșei*. La despărțire cărunțul străjar al idealului nostru îmi sărută fruntea. Cu această suveniră plăcută, înflorat parcă de focul dragostei de neam, adâncit în contemplarea de nou a sălașurilor vitejilor descălecători, îmi era silă, când peste graniță, am ajuns de nou între munții ținuturilor nă-săudene, — munți, cari apar pitici pe lângă faptele mărețe și pe lângă tăria da caracter a umilului nostru țeran din Maramureș, — fapte și tărie, dovedite în vremuri apuse și în vremuri de față, când „domnii“ — cu foarte puține excepții — s'au înstrăinat, iar bietții noștrii „*Moroșeni*“ au rămas de capul lor, fără conducător!

În Maramureș nu să lucră nimic pe teren cultural românesc? Vina o purtăm noi,ăștialaltți, mai mulți, Ardelenii. Dacă s'ar jertfi cât de puțin și pentru acești frați ai noștrii, dacă ne-am îngriji de consolidarea lor economică, ar reveni vremurile vechi și mărețe. Oare va veni odată vremea, când să mai scurtăm din frase goale și să lungim din fapte bune? Să sperăm că dragostea frățească nu s'a stins încă și că suntem conștii de datorințele, ce ni-le impune un trecut glorios!

Cornel I. Sânjoanu.

Primirea elevilor în institutul surdo-muților din Timișoara

Inspecțiunea institutului subvenționat de stat a surdo-muților din Timișoara la finea lunii Iunie a. c. va lua elevi pe anul școlar viitor.

Pentru primirea în institutul susnumit numai acei părinți pot petiționa, a căror prunci sânt în etate de 7—10 ani și lăcuiesc în comitatul Timișului, Căraș-Severinului sau în Torontal.

În clasele superioare să primesc și de acei elevi, cari nu sânt muți din naștere și așa mai târziu au asurzit.

Primirea în școala surdo-muților trebuie cerută dela inspecțiunea institutului; iar petițiunea să să trimită direcțiunei institutului.

La petițiune să alătură următoarele documente:

- estras de naștere (carte de botez);
- atestat dela medic în care să dovedește cauza asurzimei;
- testimoniu de oltoire;

d) testimoniu dela comună, în care să arată starea materială a părinților; în caz că acest testimoniu e de paupertate, petițiunea e scutită de timbru.

e) acei părinți, a căror stare materială le permite a plăti pentru susținerea pruncului în școală, sânt datori a alătura la petițiune o revelațiune juridică, în care se deobligă că vor plăti regulat ratele prescise.

Tipăriturile delipsă pentru suplimentele de sub punctele c) și d) să capătă gratis dela direcțiunea școliei.

Acei părinți, cari pentru susținerea pruncului plătesc la an 200 de coroane sau cel puțin 100 de coroane, vor fi preferiți.

De elevii fără avere să va îngriji institutul.

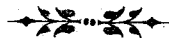
Părintele însă e îndatorat să arate cu documente că e incapabil să plătească.

Didactru pe an e 40 de coroane. Părinții fără nici o avere vor fi scutiți și de această sumă mică.

Pentru proviziune la fiecare lună e de plătit rata, didactru însă să poate solvi în două rate.

De haine sânt datori părinții a se îngriji.

Rugăm interesanții, ca petițiunea cât mai de curând, dar mai târziu până în 15 Iunie a. c. să o trimită la direcțiunea institutului surdo-muților din Timișoara.

Știri

Hirotesire. *Dr. Miron E. Cristea*, confirmatul episcop al diecezei Caransebeșului, a fost hirotesit întru arhimandrit Duminică la 4 I. c. de I. P. S. Sa Mitropolitul *Ioan Meșianu*. După actul hirotesirii I. P. C. Sa părintele arhimandrit *Dr. Miron E. Cristea* a liturgisit fiind azistat de protopresbiterii *Ioan Droc* și *Dr. I. Stroia*, diaconul *Dr. V. Stan*. Joi în 8 I. c. I. P. C. Sa confirmatul episcop a depus în mâinile Maj. Sale Regelui jurământul de fidelitate.

„**Din colecțiunea de predici**“ a profesorilor *Dr. T. Tarnavski* și *Dr. E. Voiutski* a apărut tomul II. Acest tom cuprinde 62 predici (323 pag.) începând cu Duminica II după Rusalii și sfârșind cu Duminica XVI după Rusalii (pentru fiecare Duminică câte 4—5 predici). Să avizează deci toți cei interesați, că tomul II. să va trimite numai acelora, cari vor fi achitat prețul lui anticipativ. Totodată să aduce la cunoștință, că din tomul I. numai puține exemplare să mai află. Prețul opului întreg (3 tomuri) e de 18 cor., plus câte 30 fil. de fiecare tom pentru porto (pentru România Lei 21., plus câte 90 bani pentru porto de fiecare tom). Opul să poate procura numai la dl *Dr. Dimitrie Cioloca*, profesor de teologie în Caransebeș.

Mulțămită publică. Bisericii din Panciova au mai dăruit: comuna bisericăscă din Ovcea 10 cor., comuna bisericăscă din Uzdin 10 cor., comuna bisericăscă din Seleuș 20 cor., comuna bisericăscă din Mramurac 10 cor., comuna bisericăscă din Satu-nou 100 cor. biserică din Deliblat 20 cor., banca Sentinela 5 acții à 100 cor. = 500 cor., comuna bisericăscă Satu-nou 5 acții à 100 cor. = 500 cor., Sofia Ortopan din Satu-nou 2 acții à 100 cor., = 200 cor.; iar bisericii din Iăbuca (Torontal Almas) au mai dăruit comuna bisericăscă din Ovcea 10 cor., comuna bisericăscă din Mramurac 10 cor., comuna bisericăscă din Deliblat 10 cor., comuna bisericăscă din Uzdin 5 cor., comuna bisericăscă din Satu-nou 100 cor. Li să esprimă mulțămire. Trifon Miclea, protopresbiter.

Mulțămită publică. Pătrunse de dragoste nemărginită față de sfințele noastre așzăminte stimabila familie *I. Dehelean* a binevoit să dăruiască sf. noastre biserici de sf. Paști un litier de argint de china în preț de 65 Coroane; stimabila familie *Andr. Babeș* un vas de mir în preț de 15 Coroane, iar fruntașul parohian *Veselin Poța* o candelă de argint de china în preț de 24 Coroane. Aceste vrednice fapte, care sânt expresiunea vie a unor sentimente de nobleță sufletească și dragoste creștinească, ne impune a aduce susnu-

miilor binefăcători ai sf. noastre biserici cele mai călduroase mulțămite. Bine primite fie jertfele lor din partea ceresului Părinte, pe care din adâncul inimii îl rugăm, ca pe susnumiții binefăcători să-i facă părtași de darurile Sale cele bogate, încununându-i cu cununa mării Sale cei prea înalte, dându-le sănătate, spor și belșug în toate. Iam în 9 Aprilie 1910. Nicolae Chicomban preot. ort.

Mulțămită publică. Simțându-să necesitate imperativă la sânta noastră biserică dela „Izvor“, pentru edificarea unei case pentru ospitalitatea credincioșilor, cari vin aci spre închinare, subscrisul am întreprins în cauză încă din anul trecut, rugând pe credincioșii sfintei noastre biserici ortodoxe, a contribui la sus amintita casă. La această întreprindere credincioșii marinimoși, în a căror inimă nu s'a stins schinteia dragostei către cele sfinte și dumnezeiești, au contribuit care cu mai mult care cu puțin, fiecare dupăcum i-a dictat simțul de iubire. Astfel s'a pus temelie edificându-să casa din nou, unde se vor odihni și ospăta ceice vin spre închinare. Între contribuții amintim cu deosebită plăcere pe evlaviosul și marinimosul fondator Ioan Maleta din Coștei, care a contribuit la edifierea sfintei biserici cu 500 cor., iar acumina din nou la edificarea casei a contribuit cu 240 cor. Acest exemplu vrednic îl urmează cu multă dragoste duhovnicească credincioșii de către marginile diecezei. Matei Răducan, cu soția lui Floarea, din comuna Lăpușnicel, contribuind și ei cu 200 cor. tot pentru același scop. Au mai contribuit și alți credincioși pentru edificarea casei, pe care nu-i înșir aci, așa că casa care s'a edificat la sânta noastră mănăstire, este aproape achitată din colecte. Mulțămim și pe această cale publică marinimoșilor donatori, bunul Dumnezeu să le răsplătească jertfa lor înștit și înmit, iar în viața cea nemătrănită să le deie fericirea de care cu toți s'a fim părtași. Caransebeș în 9 Aprilie 1910. Macarie Gușcă. ierom.

Un mecenat înainte de 1500 ani. În China era un om bogat care fonda în comuna bibliotecii pentru cultivarea poporului, cum face acum Carnegie în America.

Necrolog. Aduc la cunoștință tuturor rudenilor, amicilor și cunoscuților că *Ioan*, fiul preotului Ioan Sârbu din Rusca și fost elev al școlii comerciale din Brașov, în urma unui morb greu și în floarea vieții sale a răposat în Domnul în etate de 19 ani, lăsând în adâncă jale pe iubitul și nemângăiatul său tată, frați și surori. Odihnească în pace! Rusca, la 16 Aprilie 1910. Pavel Tismonariu înv.

Despre alcoolism. În Anglia, scrie un ziar mare de acolo, în timpul mai nou alcoolismul a scăzut în mod considerabil. Cauza este că berea și rachiuul sânt foarte scumpe.

Razele soarelui și fertilitatea. Omul atâră foarte mult de soare, așa că tot binele îl atribuie acestuia. Razele soarelui au și unele influențe păgubitoare, dar în genere soarele e binefăcător, ce să dovedește și din cercetările mai noi ale unor agricultori, cari afirmă că solul espus intențiv razelor soarelui nu are lipsă de gunoi. Anume razele soarelui fac materiile organice să se descompună, să putrezască. Russel a dovedit că pământul, care a fost espus 10 zile razelor soarelui, manifestă lipsa oxigenului în măsură mare, adecă lucră bacterii. Apoi câmpiile, unde s'au ars rămășițe de plante, sânt vara următoare foarte roditoare, ce nu s'a poate atribui cenușii ca gunoi, ci că pământul s'a încălzit, ce să confirmă și din împrejurarea că fertilitatea nu scade, deși cenușa a fost îndepărtată.

Bibliografie

„Luceafărul“ Nr. 8 are următorul sumar bogat și variat: C. Sandu-Aldea, Ilie Stogaru. Alice Călugăru. Peisagiu Atlantid (poezie). G. Precup. Un congres al profesorilor secundari. — Părerile domnilor directori despre acest congres. I. U. Soricu, Cătră Postumus (poezie). T. Murășan, Cântec (poezie). E. Lovinescu, Fantazii și parabole: Izvorul și nourul. Maria Cunțan, Ideale (poezie). Poporanismul, — O anchetă literară. — Răspunsul d-lui Ioan Slavici. G. Bogdan-Duică,

Cronică teatrală: „Sirena“ de Z. Bârsan. Victor Eftimiu, Ne vom iubi o primăvară (poezie). A. Cotruș, Cântec (poezie) Cronică: Balul din Arad. Concertul d-rei Cella Delavrancea (Dr. T. B.). Donațiunea, Stroescu. Varietăți literare (G. B.-D.). Din Sătmar. — Poșta Redacției. Ilustrațiuni: 7 fotografii dela balul costumat din Arad.

*

A apărut în „Biblioteca pentru toți“ **Povestiri mărunte** de N. N. Beldiceanu. În dorința-i de a face cât mai larg loc în colecția sa tinerilor scriitori de talent, „Biblioteca pentru toți“ editează acum un volum de povestiri mărunte al d-ului N. N. Beldiceanu. În volumul de față cititorii vor descoperi, că d. Beldiceanu, pe lângă nota umoristică, are și o latură duioasă, sentimentală, de care se folosește însă cu multă discrețiune. În adevăr, în unele din povestirile sale d. Beldiceanu dă copii adevărate de pe natură pe care cetitorul le urmărește cu sentimentul de plăcere pe care-l procură producțiile simple și nemeșugite. La sfârșit însă, un cuvânt, o frază, deschide deodată sufletului perspective noi și-l umple de o nemărginită tristețe. Aceasta e chiar farmecul de căpetenie al nuvelor d-lui Beldiceanu. Cetiți de pildă. „Mutul“ nuveleta asta așa de veselă, dar al cărei sfârșit umple sufletul cetitorului de compătimire pentru soarta unui biet câne mut, împușcat de un vier. Și altele de acest fel. D. Beldiceanu scrie frumos și știe să fie interesant. Dintr'un subiect cu totul neînșămant, d-sa face o bucată drăguță care să citește cu multă plăcere. Pe cât de adevărate sânt figurile pe care d-sa le schițează nu o mână sigură, pe atât de firesc e și stilul în care scrie. E un scriitor care are tot dreptul să aspire la atenția publicului. *Prețul 30 bani.* Să afle de vânzare la mai toate librăriile din țară.

*

În „Biblioteca populară a Asociației“, nr. 36 a apărut *Floarea soarelui* legendă de Ștefan Căcoveanu. Această legendă în versuri e una dintre cele mai frumoase creațiuni în limba populară a literaturii noastre. Pe lângă forma populară ea întrunește și înalte calități artistice. Din primele versuri, pe care le reproducem, poate să-și facă oricine o idee despre valoarea literară a acestei legende.

În poveștile străbune
Dela șezători se spune
C'ar fi fost odată'n lume
Pe pământ un împărat,
Prea puternic și bogat,
Văduvit de împărăteasă,
Cu trei fete mari în casă.

Cea de mijloc și cea mare
Erau mândre și nu tare,
Dar cea mică dintre fete
N'avea seamăn nici păreche
Pe pământ în lumea veche.

Broșura cuprinde 39 de pagini și să vinde numai cu 20 de bani. O recomandăm cu căldură în atențiunea cetitorilor noștri.

Licitațiune minuendă

Pe baza încuviințării Venerabilului Conzistor diecezan gr. or. rom. din Caransebeș, dtto 7/20 Iulie 1909 sub Nr. 4223 Șc. ex 1909, să escrie *licitațiune minuendă* pentru zidirea din nou a școalei confesionale gr. or. române din comuna **Vermeș**, protopresbiteratul Bocșei-Montane.

Prețul de esclamare este: 5842 cor. 54 fileri.

Licitațiunea să va ținea în 2/15 Mai 1910 la orele 2 d. a. în școala conf. gr. ort. română din loc.

Doritorii de a întreprinde acest lucru să se prezenteze în ziua amintită, având a depune vadiul de 10% din prețul esclamării în bani gata ori în hârtii de valoare.

Planul și specificațiunea de spese și măsuri, precum și condițiunile de licitațiune să pot vedea în orice zi la oficiul parohial din loc. Comuna bisericească își rezervă dreptul de preferință asupra acelor măestri întreprinzători, în cari va avea mai multă încredere.

Întreprinzătorul nu are drept de a pretinde diurne sau viatic și spese de călătorie.

Contractul încheiat pentru întreprinzător va fi valabil îndată după subscriere, iar pentru comuna bisericească numai după aprobarea Venerabilului Conzistor diecezan.

Întreprinzătorul este îndatorat să rebonifice comunei bisericești spesele 40 coroane avute cu compunerea planului.

Vermeș din ședința com. parohial, ținută la 21 Martie 1910 v.

1—3 [3]

Comitetul parohial

În conțelegere cu oficiul protopresbiteral.

Pe baza încuviințării Venerabilului Conzistor diecezan dtto 25 Martie Nr. 1252 E. ex 1910, să escrie *licitațiune minuendă* pentru renovarea turnului sfintei biserici din comuna **Jamul mic** în preț de 1818 cor.

Licitațiunea să va ținea în 25 Aprilie a. c. st. vechi la 11 ore antemeridiane în școala din loc.

Întreprinzătorul are a depune vadiul de 10% în bani gata; iar participanții la licitațiune nu au a pretinde nici o diurnă.

Specificațiunea de măsuri și spese să pot vedea orișicând la oficiul parohial din loc.

Jamul mic din ședința comitetului parohial ținută în 5 Aprilie 1910.

1—3 [4]

Comitetul parohial

În conțelegere cu mine: *Traian Oprea*, protopresbiter.

Concurse

Pentru întregirea definitivă a postului de *învățător* la școala conf. gr. or. rom. din **Mărcina**, protopresbiteratul Oraviței, să escrie concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia diecezană“ pe lângă următoarele emolumente:

1. Salar în bani gata 1000 cor.
2. Pentru scripturistică și compunerea socoșilor bis. 20 cor.
3. Pentru conferință 20 cor.
4. Dela înmormântări 80 fil.
5. Cvartir și grădină în natură.
6. Cvinevenalele conform dispozițiunilor cuprinse în § 2 și 3 al art. de lege XXVII din 1907, cu începere dela ocuparea postului; cât pentru serviciile prestate în alte comune nu să acordă nici un emolument.
7. De îngrijitul salei de învățământ să va îngriji com. bis.
8. Alesul învățător este deobligat a purta cantoratul în și afară de biserică, a instrua tinerimea școl. în cântările bis. și a purta agendele notariale în comitetul și sinodul parohial fără altă remunerațiune.
9. Preferinți vor fi aceia, cari vor fi desteri în muzica instrumentală și știu conduce și înființa cu școlarii și cu adulții cor vocal în comună.
10. Recurenții au a-și subșterne recursele P. On. Oficiu protopresbiteral în Oravița, fiind adresate com. par. din Mărcina, apoi sea-

prezenta în vre-o Duminică sau sărbătoare în sfta biserică spre a-și arăta desteritatea în cântare, dar nu în ziua alegerii.

Mărcina, din ședința com. par. ținută la 14/27 Martie 1910.

Paun Ciuta m. p.

Petru Poenariu m. p.

preș. com. par.

2—3 [16]

not. com. par.

În conțelegere cu protopresbiterul not. com. par. tractual.

Pe baza decisului venerabilului Conzistor diecezan de dtto 28 Ianuarie 1910 Nr. 8091 B. ex 1909, să escrie concurs pentru postul de capelan temporal pre lângă neputinciosul paroh Matei Bălan în parohia de clasa II. din Reșița-română în protopresbiteratul Bocșei-montane cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Foaia diecezană“ cu următoarele emolumente:

1. Jumătate din sesiunea parohială constătătoare din 30 jugere 680 stânjeni □, din care 10 jugere pe anul 1910 sânt esaren-date cu suma de 1200 cor.
2. Jumătate din stola uzitată.
3. Jumătate din toate venitele accidentale.
4. Jumătate din intravilanul parohial.
5. Alesul capelan, după prealabiia încuviințare a Ven. Conzistor, va fi dator a purta toate agendele oficiului și ale sinodului parohial.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și înainta rugărilor lor, adresate Comit. paroh. și instruate conform § 13 din Statutul organic, și § 32 al „Regulamentului pentru parohii“, Prea On. Oficiu protopresbiteral în Bocșa-montană (Német bogsán). având a se prezenta în vre-o Duminică sau sărbătoare în s. biserică, spre a-și arăta desteritatea în cuvântare și cântare, pe lângă prealabiia încunoștințare a oficiului protopresbiteral tractual.

Din ședința comitetului parohial gr. or. român din Reșița-română ținută în 10/23 Martie 1910.

Mihai Mercea

Ioan Mărilă

președ. comit. paroh.

1—3 [17]

notarul comit. par.

În conțelegere cu mine: *Petru Ieremia*, adm. ppterat.

Pentru ocuparea postului de capelan în parohia de clasa a II-a din **Valișoara**, protopresciteratul Caransebeșului, să escrie concurs cu termin de 30 de zile.

Emolumente:

- 1) $\frac{1}{3}$ din sesiunea parohială în complex de 32 jug.
- 2) $\frac{1}{3}$ din stola parohială dela boteze, cununii și înmormântări.
- 3) $\frac{1}{3}$ din birul plătit după fumuri.
- 4) $\frac{1}{3}$ din toate venitele accidentale.

Recurenții sânt poftiți a se prezenta în vreo Duminică sau sărbătoare în biserică parohială și a-și înainta petițiile de concurs în termenul legal P. On. Oficiu protopresbiteral gr. or. rom în Caransebeș.

1—3 [18]

Comitetul parohial.

În conțelegere cu protopresbiterul tractual

Pentru ocuparea postului de preot în parohia de clasa a II-a din comuna **Brebul**, protopresbiteratul Caransebeșului, să escrie concurs cu terminde 30 de zile.

Emolumente:

- 1) O sesiune parohială în complex de 107 jugere.
- 2) Un intravilan pe care alesul preot îl va îngrădi pe spesele proprii.

3) Birul parohial câte 20 litre de număr.

4) Stola uzuată dela boteze, cununii și înmormântări.

De cortel va avea să se îngrijască alesul preot.

Doritorii de a ocupa acest post sânt poftiți a înainta petițiile de concurs P. On. Oficiu protopresbiteral gr. or. rom. în Caransebeș și a se prezenta în vre-o Duminică sau sărbătoare în sf. biserică; la nici un caz însă în ziua alegerii.

1—3 [19]

Comitetul parohial.

În conțelegere cu protopresbiterul tractual

Decorat cu Medalie de argint pentru lucrările costumelor naționale săliștenești la expoziția generală din 1906 la București în semn de recunoștință.

Unde să pot procura costume naționale Săliștenești

croite cu chic și lucrate bine. Numai la

IOAN BOTTA

măiestru croitor, Sibiu, Str. Turnului

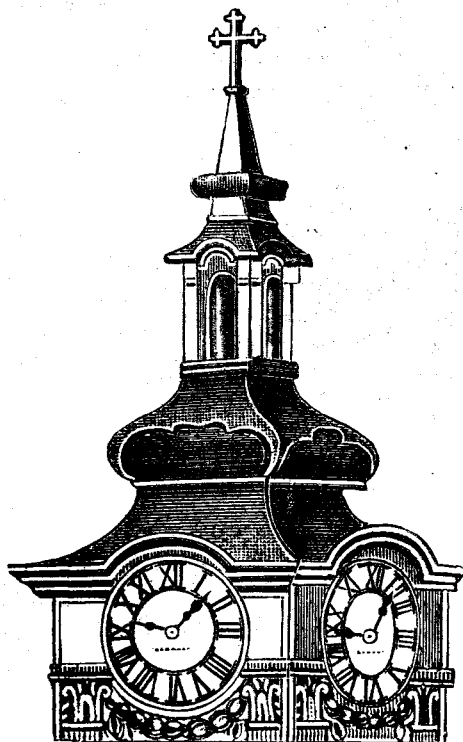
pentru că el le croiește bine și pelângă că le lucră bine din material bun, le face și cu cele mai ieftine prețuri, la caz de urgență le poate face în timpul cel mai scurt posibil.

Să mergem dar la el, sau să ne adresăm lui, sprijinind mândrul nostru port național, sprijinind industria românească și nu mătăsurile scumpe străine.

Mai ieftine ca mătasa străinului.

Prețuri foarte ieftine.

Prețuri foarte ieftine.

OROLOGE

pentru turnuri bisericesti

in executare solida precum si repa-

ratura acestora prevede sub garantie

Friederic Grochowina

orologier și mehanic

în Caransebeș.

Casa institutului pedag.-teol. diecezan Telephon 31

4—26 [1]

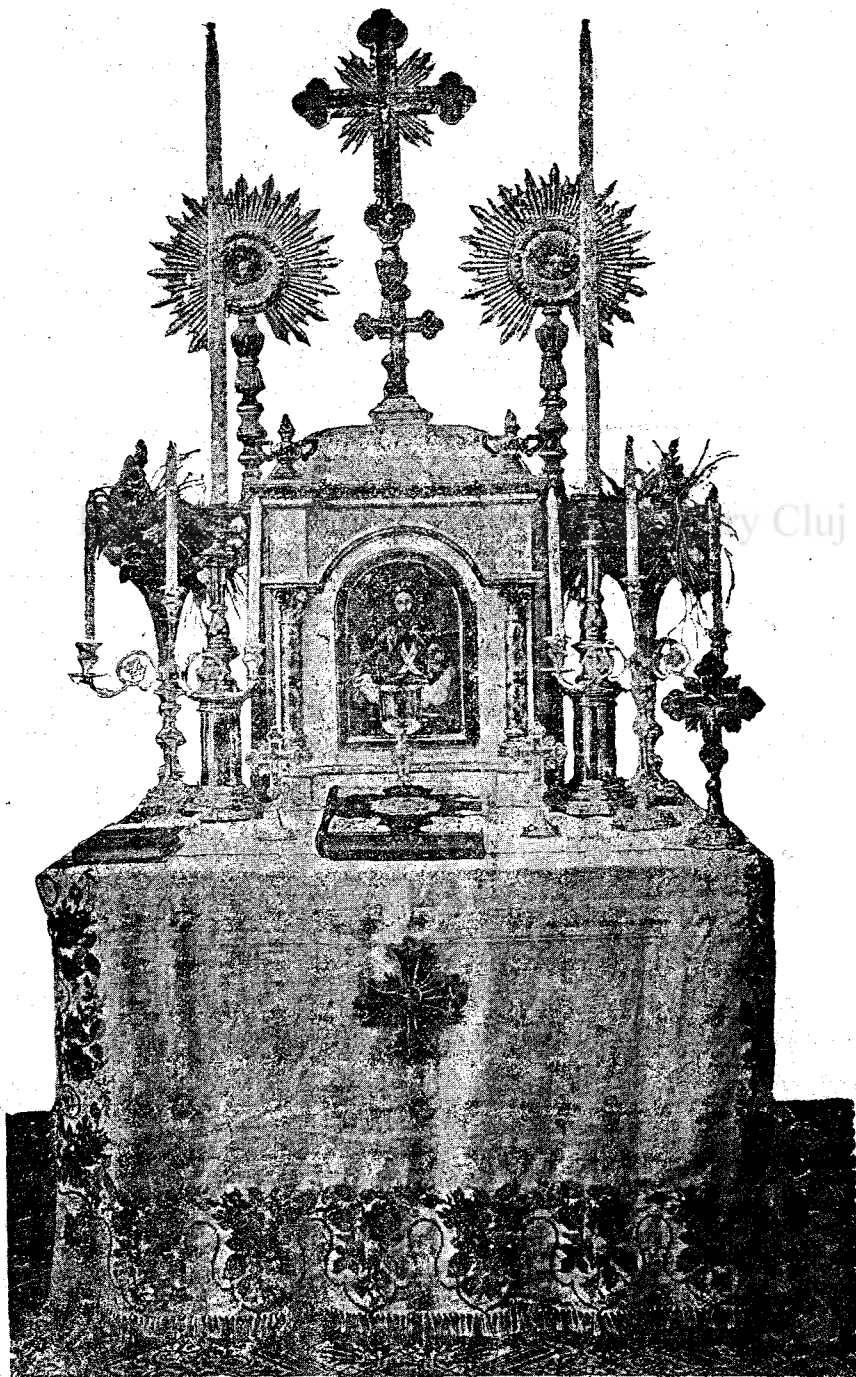
Tipografia și Librăria diecezană Caransebeș (Karánsebes)

Aviz!

Cel mai mare deposit de requisite bisericesti și anume:

Baldachine, steaguri (prapori), perdele pentru **ușile altarului**, tetrapoduri de lemn, măsaie pentru **tetrapoduri**, măsaie pentru **sântul prestol**, chivoturi de lemn și de argint de China, pocale pentru apă și vin, clopoțele pentru altar, discuri cu stea, vase pentru mir, litiere, lingurițe pentru sânta cuminecătură, copie, sfeșnice pentru 1, 2 și 3 lumini, sfeșnice pentru ministranți, potire de metal și de sticlă, coroane pentru cununie, cădelnițe, candelice mici și mari, cruci de metal și de lemn, mormântul Domnului pictat pe mătasă și pe damast de păr, icoane sfinte pictate pe pânză, prăznicare pictate pe finichea și cu cadru de lemn aurit, ripizi de lemn pictate și aurite etc. etc.

Mai departe recomandăm On. public marele nostru asortiment de ornate preotești complete cu pre-

țul dela 80—1000 cor. făcute cu gust din materii dela fabricile cele mai renumite din Franca așa, că în acest ram putem concura cu ori care atelier din țară.

Având comande enorme din toate diecezele noastre, **rugăm Onoratul public**, ca să grăbească cu comandarea obiectelor sfinte, ca să le putem efeptui pe sfințele sărbători ale Învierii.

Observăm, că pentru baldachine, măsaie pentru prestol, tetrapod, perdele pentru ușile altarului, prapori etc. e de lipsă, ca comanda să se facă cu 2—3 săptămâni înainte, indicându-se totodată esact măsura acelor obiecte.

În fine rugăm, ca numele comandatorului și numele comunei sale cu poșta ultimă să fie scrise corect și legibil.